

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1991/40

KARAR NO : 1991/41

ÖZET: Kamu iktisadi kuruluşu tarafın-
dan görevden çıkarılan sözleşmeli per-
sonele peşin ödenmiş ücretten çalışıl-
mayan süreye isabet eden kısmının tah-
sili istemiyle açılan davanın adli yar-
gı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü-ANKARA

Vekili : Av. Tuğtekin Özendam- TCDD 3. Bölge Başmüdürlüğü-İZMİR

Karşı taraf: Kenan Gençoğlu

O L A Y : Davalı Kenan Gençoğlu, davacı kurumda sözleşmeli personel statüsündeyken, TCDD işletmesi Yüksek Disiplin Kurulunun 4.12.1989 gün ve 43 sayılı kararıyla görevi kötüye kullanmak ve rüşvet almak suçundan dolayı görevden çıkarma cezasıyla cezalandırılmıştır.

Davacı kurum, 3.1.1990 tarihinde işten çıkarılan davalıdan 15.12.1989-14.1.1990 dönemine ilişkin ve peşin ödenen aylık ücretten, 3.1.1990-14.1.1990 tarihleri arasında çalışılmayan süreye isabet eden 193.321 liranın yasal faiziyle birlikte tahsili amacıyla 5.11.1990 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

İzmir 8. Sulh Hukuk Mahkemesi; 31.1.1991 gününde, E.1990/1719, K.1991/65 sayılı kararlar; davalının sözleşmeli personel statüsündeyken işine son verildiğini, bu hususun tartışmasız olduğunu belirterek davalının 233., 308. ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler Uyarınca istihdam edilmiş olması ve taraflar arasındaki ilişkinin idari bir sözleşmeye dayalı bulunması nedeniyle, davada görevli yargı yerinin idare mahkemesi olduğu, Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 9.10.1990 gün ve 297-7658 sayılı kararlarında bu doğrultuda bulunduğu gerekçesiyle davayı görev yönünden reddetmiş; karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı kurum, aynı miktar alacağın tahsili istemiyle 1.4.1991 gününde idari yargıya başvurmuştur.

İzmir 3. İdare Mahkemesi; 5.6.1991 gün ve 306-631 sayıyla; davanın daha önce davalı kurumda memur olarak çalışan gerçek kişiye karşı, çalışılmayan süreyle ilişkin aylığın geri verilmesi istemine ilişkin alacak davası niteliğinde olduğu bu tür anlaşmazlıkların adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varan 2247 sayılı Kanununun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiş, adli ve idari yargı dosyaları idare mahkemesi başkanlığının 25.9.1991 gün ve 306 sayılı yazıları ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Milleti adına karar veren Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Mustafa Şahin'in Başkanlığında, Şükrü Kaya Erol, Ekrem Serim, Feridun Taşkın, Nursen Çatal, İrfan Erdinç ve Osman Şimşek'in katılmaları ile yapılan 18.11.1991 günlü toplantıda, Hâkim Ayten Anıl'ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet

Gökalp ve Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı M. İlhan Dinç'in alacak davası niteliği taşıyan anlaşmazlığın çözümünün adli yargının görevine girdiği şeklindeki yazılı ve sözlü düşünceleri alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

TCDD Yolları İşletmesi Genel Müdürlüğü; 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuş tüzelkişiliği haiz kamu iktisadi kuruluşudur. Kararnamenin 4. maddesinde bu Kanun Hükmünde Kararname ile saklı tutulan hususlar dışındada işletmenin özel hukuk hükümlerine tabi olduğu belirtilmiştir.

Davalı, TCDD Yolları İzmir Liman İşletmesinde sözleşmeli personel statüsündeyken işten çıkarılan bir görevlidir.

Davanın konusu ise; TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından davacıya peşin olarak ödenen aylık ücretin işten çıkarma nedeniyle çalışılmayan süreye ilişkin kısmının iadesi istemidir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun idari dava türlerini ve idari yargı yetkisinin sınırlarını belirleyen 2. maddesinde iptal ve tam yargı davalarıyla idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar idari dava türleri arasında sayılmış, 2576 sayılı Kanunun 3410 sayılı Kanunla değiştirilen 5. ve 6. maddelerinde de "diğer kanunlarla" idare ve vergi mahkemelerine verilen işler idare ve vergi mahkemelerinin görevleri arasında gösterilmiştir.

2577 sayılı Kanunun 2. maddesinde açıkça anlaşılacağı üzere bu davalar idari eylem ve işlemlerden dolayı menfaatları ihlal edilen yada hakları muhtel olanlar tarafından idare aleyhine açılan davalardır. Anılan maddeler hükümlerinde idare tarafından kişiler aleyhine açılacak davalara ise yer verilmemiştir. Bu durumda işinden çıkarılan kamu personelinin haksız zenginleşmesi nedeniyle idare tarafından açılacak (alacak iddialarını kapsayan) davaların idari yargı yerinde çözümlenmesi olanağı bulunmadığından bu tür davaların görülmesi ve çözümlenmesinin adli yargıya ait olduğu sonucuna varılmaktadır.

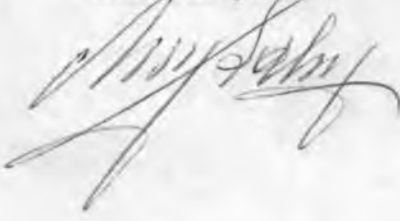
Bu itibarla, uyuşmazlıkta adli yargı görevli bulunduğundan idare mahkemesinin 2247 sayılı Kanunun 19. maddesine dayanan başvurusunun kabulüyle Sulh Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

..../....

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle İzmir 3. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile İzmir 8. Sulh Hukuk Mahkemesinin 31.1.1991 günlü, E.1990/1719, K.1991/65 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 18.11.1991 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

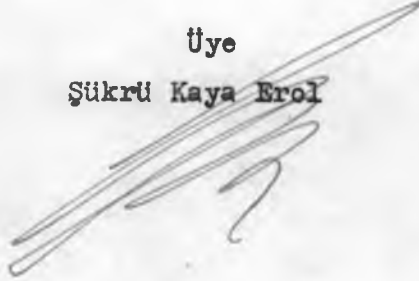
Başkan

Mustafa ŞAHİN

Üye

Şükrü Kaya Erol

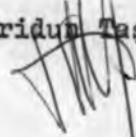
Üye

Ekrem Serim

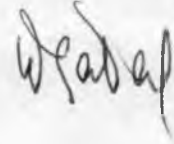
Üye

Feridun Taşkın

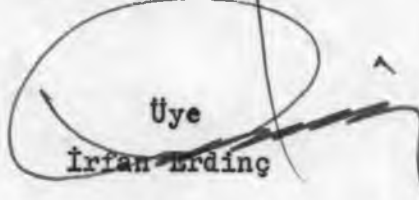
Üye

Nursen Çatal

Üye

İrfan Erdiç

Üye

Osman Şimşek

Bu kararın Resmî gazete'de
yayımı uygundur.

Başkan

i/ç

